

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Teologia în Universitate. La ceas aniversar

În anul omagial dedicat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române educației religioase a tineretului creștin ortodox, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevițiu, Arhiepiscopul Aradului, aniversează 25 de ani de existență în Universitate. De aceea, credem că se impune la acest ceas aniversar o rememorare succintă a parcursului învățământului teologic ortodox arădean în cei aproape 200 de ani și o reflecție responsabilă asupra rolului acestuia în contemporaneitate.

ARADUL, cetatea de pe Mureș, nu este străin de parcursul istoric al învățământului teologic românesc. Dimpotrivă, a contribuit dinamic la geneza și dezvoltarea lui prin personalități teologice de excepție, a căror experiență a stat la baza formării unor generații de teologi care au marcat teologia românească a secolului al XX-lea.

Dacă secolul al XIX-lea a marcat începutul principalelor instituții de învățământ teologic din Principatele Române, locul Aradului, prin structura organizatorică și implicațiile teologic-culturale ale Preparandiei (1812) și ale Institutului Teologic (1822) este special. Până la înființarea Institutului Teologic din Arad, mulți dintre absolvenții Preparandiei formați de Paul Iorgovici, Dimitrie Țichindeal, Constantin Diaconovici Loga și Ioan Mihuț, au intrat în cler. Acest fapt, susținut și de structura pedagogic-teologică a disciplinelor predate, ne îndreptățește să afirmăm că teologia arădeană își are rădăcinile ei, într-un mod organizat, în anul 1812, acestea fiind întărite și bine definite în anul 1822, prin înființarea Institutului Teologic cu 2 ani de studiu, iar din 1825 cu 3 ani de studiu.

În perioada de la începutul secolului al XIX-lea până la desființarea Academiei Teologice (1948) și instaurarea comunismului în România, diferitele forme de învățământ teologic ortodox de la Arad, au fost slujite de episcopi și profesori de teologie de prestigiu, cu contribuții notabile la dezvoltarea teologiei ortodoxe române. Pleiada

personalităților teologice care au slujit învățământul teologic arădean însumează peste 70 de episcopi, profesori, duhovnici care au păstrat vie conștiința teologică dimpreună cu valorile național-bisericești integrate în mișcarea de culturalizare și emancipare a românilor.

Dintre profesorii de teologie arădeni care au marcat învățământul teologic în secolul al XIX-lea amintim pe Gherasim Raț, cu studii la Viena, devenit episcop în 1835, militant pentru drepturile românilor; Patrachie Popescu cu studii la Seghedin, Pesta și Arad; Ghenadie Popescu cu studii la Pesta și Arad; Vasile Mangra, devenit mitropolit și membru al Academiei Române, face parte din delegația care a dus *Memorandum-ul* la Viena și are contribuții la istoriografia românească din Transilvania, la descoperirea manuscriselor românești; Iosif Goldiș, cu studii la Debretin, Pesta, Arad, devine episcop și membru al Academiei Române. În cadrul Institutului Teologic din Arad se editează lucrări, se scriu articole și studii cu conținut teologic, misionar, apologetic și cultural. Profesorii Institutului Teologic din Arad erau prezenți în mișcarea ideilor teologice, culturale și bisericesti-naționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea.

Dintre teologii arădeni care au marcat teologia ortodoxă din prima jumătate a secolului al XX-lea amintim: Teodor Botiș, episcop Grigorie Comșa, Roman Ciorogariu, Gheorghe Ciuhandu, Trifon Lugojan, Atanasie Lipovan, Nicolae Popoviciu, Iustin Suciu, Ilarion V. Felea, Pentru Deheleanu.

În 1927 Institutul Teologic este transformat în Academie Teologică cu 4 ani de studii. În perioada 1927-1948 putem spune că la Arad s-a format un corp profesoral solid, bine pregătit și implicat în dezvoltarea teologiei ortodoxe române.

Continuare în pagina 2

Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad
Pr. Prof. univ. dr. Cristinel IOJA

PREDICA

Nemilostivirea Duminica a XXII-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții lui, plin de bube, poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar și câinii venind, lingeau bubele lui. Și a murit săracul și a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost înmormântat. Și în iad, ridicându-și ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui. Și el, strigând, a zis: Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și ude vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această vâpaie. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că ai primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum aici el se mângâie, iar tu te chinuiești. Și peste toate acestea, între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu, căci am cinci frați, să le spună lor acestea, ca să nu vină și ei în acest loc de chin. Și i-a zis Avraam: Au pe Moise și pe proroci; să asculte de ei. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame, ci, dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi. Și i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise și de proroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți.” (Luca 16, 19-31)

Bogatul din pilda rostită de Mântuitorul este exemplul elocvent care ne ajută să ne dăm seama ușor de consecințele grave pe care le avem de suportat atunci când „prin slăbiciunea minții și prin sfatul vrăjmașului” ne lăsăm prinși în mrejele nemilostivirii.

Nemilostivirea, fiind stare de împotrivire față de aproapele, produce în suflet o stare de îngheț general care face ca viața să se refugieze și să se exprime, atât cât se poate exprima, doar în zona simțualității trupesti, motiv pentru care bogatul se desfăta în plăceri trupesti de tot felul. Bogatul, din pricina nemilostivirii, a părăsit adâncimile și largimile de viață așezate de Dumnezeu în făptura umană și s-a izolat în micul spațiu al plăcerilor trupesti, pe care le înmulțea neconștient, fiind singura sursă a existenței sale. Băutura, mâncarea în exces, distracțiile și tot ce inventa imaginația celui căzut în nemilostivire, constituie felul de a fi, ales în mod deliberat, dar, care, în timp, se transformă într-o modalitate de supraviețuire pentru cel care nu mai găsește altă sursă de viață decât micile plăceri trecătoare care au puterea să anestizeze pentru scurt timp conștiința care încearcă să strige împotriva nedreptății făcute vieții

ca atare de alegerea pentru izolarea în registrul plăcerilor.

Nemilostivirea în sine reprezintă o grosolană amputare a puterilor sufletești în favoarea unei iluzorii împliniri venite exclusiv pe filiera plăcerilor generate de lucrarea simțualității trupesti. Nemilostivul are sufletul înghețat pentru experiențe de ordin sufletești; nu le vede, nu le simte, nu le recunoaște, nu le caută. Evenimentul vieții se consumă între dorința trupestă și împlinirea ei.

Sufletul, deși animă trupul, totuși, nu poate imprima acestuia dorința de cele duhovnicești, pentru că sufletul, taina prin care omul primește și se îndulcește de prezența și lucrarea harului Duhului Sfânt, este prins și legat „prin slăbiciunea minții și prin sfatul vrăjmașului” cu nepotolite dorințe trupesti, care, susținute de nemilostivire, dezlipesc sufletul din dorința de Dumnezeu și-l alipesc plăcerilor care țâșnesc din modul greșit de raportare la materie, în sensul că materia lumii nu mai este înțeleasă ca un mediu al întâlnirii omului cu Ziditorul, ci ca o nesfârșită șansă de împlinire a dorințelor instinctuale.

Continuare în pagina 3

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

► **Semnificațiile unei aniversări: un sfert de veac de teologie academică la Arad (1991-2016)**
pagina 3, Pr. Ioan Tulcan

► **Știri**
pagina 4

Teologia în Universitate. La ceas aniversar

Urmare din pagina 1

La o sută de ani de la înființarea Institutului Teologic, părintele profesor Teodor Botiș tipărește cunoscuta lucrare – premiată de Academia Română - *Istoria Școlii normale și a Institutului român ortodox din Arad* (Arad, 1922, 744 p.). Această lucrare ilustrează rădăcinile istorice adânci ale învățământului teologic arădean și dezvoltarea acestuia pe parcursul unui secol.

Reprezentanții de marcă ai teologiei arădene în frunte cu episcopii Aradului au răspuns la cel puțin trei mari provocări contextuale: 1) modernizarea României și expansiunea raționalismului, indiferentismului și ateismului militant; 2) sectarismul și expansiunea grupărilor neoprotestante în vestul României; 3) multiculturalismul și pluriconfesionalismul pe fondul afirmării României ca stat național, unitar. Aceste trei mari coordonate le întâlnim în operele teologice ale profesorilor de la Arad, recunoscute în teologia ortodoxă română.

Cu privire la modernizarea României, expansiunea raționalismului, ateismului și filosofiilor Occidentului, profesorii de teologie arădeni iau atitudine afirmând valoarea credinței Bisericii și rolul cultural al Ortodoxiei. Sunt emblematice în acest sens contribuțiile episcopului Grigorie Comșa și ale părintelui profesor Ilarion V. Felea din lucrările de apologetică *Religia iubirii* (1946), *Religia culturii* (1944).

Sectarismul și diversele manifestări sectare din vestul României au fost puternic combătute prin opera misionară, teologic-omiletică a episcopului Grigorie Comșa al Aradului, precum și prin contribuțiile părintelui Ilarion V. Felea – *Critica ereziei baptiste* (1937) – și ale părintelui Simeon Șiclovan – *Sfânta Tradiție și bapțiștii* (1927), *La luptă pentru legea străbună* (1940). Contracurarea fenomenului sectar este gândit teologic la cel mai înalt nivel academic pentru acea vreme de părintele profesor Petru Deheleanu prin *Manualul de Sectologie* (1948).

Problema multiculturalismului și pluriconfesionalismului din vestul României primește răspuns prin afirmarea Tradiției ortodoxe și a relației dintre Biserică și neam.

Contribuțiile de excepție ale teologilor arădeni au fost premiate de Academia Română. Dintre acestea amintim: P.S. Dr. Grigorie Comșa, *Ti-*

neretul României, Pr. Prof. Dr. Teodor Botiș, *Monografia familiei Mocioni și Istoria Școlii Normale și a Institutului Teologic din Arad*, Pr. Prof. Dr. Ilarion V. Felea, *Duhul Adevărului*, Pr. Dr. Gheorghe Ciuhandu, *Românii din câmpia Aradului și Episcopii Samuil Vulcan și Gherasim Raț*.

ARADUL, veritabilă redută împotriva prozelitismului sectar și a confesionalismului apusean, veritabil centru de cultură și vechi centru teologic și misionar, cădea sub loviturile programate ale comunismului ateu. În fața acestui tăvălug a rămas doar clădirea istorică a Academiei de odinioară să amintească generațiilor care urmau despre credința și abnegația unor episcopi, preoți și profesori care au luptat pentru teologia ortodoxă și cultura română în partea de vest a țării.

După căderea comunismului, prin purtarea de grijă a I.P.S. Dr. Timotei Seviciu Arhiepiscopul Aradului, învățământului teologic arădean este readus în planul teologiei și culturii românești. Ierarh cunoscător al istoriei și al tradiției teologice din vestul României, I.P.S. Timotei, valorifică noul context în vederea restaurării instituțiilor de învățământ teologic din Arad. Astfel, se înființează Facultatea de Teologie Ortodoxă în cadrul Universității „Aurel Vlaicu”. Teologia arădeană intră de această dată în Universitate, începând un drum sinuos de reafirmare și reșezare. Urmează coagularea unei noi generații de teologi arădeni în jurul I.P.S. Dr. Timotei Seviciu, ucenic al reputatului patrolog român Ioan G. Coman, specializat în Patrologie și Istoria Bisericii Universale, cu studii la București, Neuchâtel, Bossey, Friburg.

Legătura dintre Academia Teologică desființată în 1948 și noua formă de învățământ superior este realizată la nivel uman de unul dintre profesorii vechii Academii, preotul profesor Tudor Damian, rechemat de către I.P.S. Părinte Timotei la slujirea duhovnicească a tinerilor teologi arădeni. Vedem în aceasta și un semn al purtării de grijă a lui Dumnezeu, față de Facultatea noastră, care a fost reconectată la valorile teologice și culturale care au caracterizat învățământul teologic arădean din perioada interbelică.

Facultatea de Teologie Ortodoxă reprezintă împlinirea idealurilor seculare cu privire la învățământul

teologic ortodox a celor care au slujit catedrele de teologie înainte de instaurarea comunismului.

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad are misiunea de a forma duhovnicește și intelectual-științific viitori slujitori ai altarelor și catedrelor de religie ortodoxă din Arhiepiscopia Aradului. În același sens are misiunea de a iradia lumina științei teologice și a modelelor duhovnicești pentru formarea tinerilor care asumă programele de studii ale Facultății, precum și de a ridica punți de legătură în cadrul Universității cu celelalte domenii ale cunoașterii în vederea unui dialog constructiv și benefic pentru progresul omului în cunoașterea lumii și a Creatorului ei.

Misiunea Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad nu se reduce doar la o rememorare a rădăcinilor ei seculare, de o valoare inestimabilă pentru istoria învățământului teologic ortodox din România, ci se caracterizează prin asumarea responsabilă și dinamică a contextului bisericesc, cultural și științific actual, dând mărturie despre dimensiunea spiritual-formatoare, misionară-apologetică și cultural-socială a teologiei, ca teologie a Bisericii.

Astfel, în cei 25 de ani, Facultatea de Teologie Ortodoxă s-a impus în contextul învățământului teologic superior din Patriarhia Română. Mărturie stă corpul profesoral în continuă ascensiune și afirmare, zecile de volume ale simpozioanelor naționale și internaționale, parteneriatele teologice cu instituțiile de profil din țară și străinătate, publicațiile proprii indexate în bazele de date internaționale, contribuțiile speciale aduse la dezvoltarea unor discipline teologice (ex. Teologia Dogmatică, prin inițierea Colocviului Național de Teologie Dogmatică (2006) și a Colocviului Internațional de Teologie Dogmatică (2007) ajuns la a V-a ediție), Colocviul Național de Teologie Liturgică (2013) organizarea Congresului Facultăților de Teologie din Patriarhia Română (2014) și a unei sesiuni științifice în parteneriat cu Academia Română pe tema Teologie și Logică (2013), participarea în proiectele teologice ale Patriarhiei Române, editarea de manuale universitare, dicționare, enciclopedii. Aceste realizări academice sunt dublate astăzi de modernizarea clădirii istorice a Facultății, a sălilor

de curs, organizarea unei noi biblioteci, a aulei dimpreună cu evidențierea identității istorice a acestei instituții de învățământ teologic.

Prin urmare, Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, reprezintă expresia Tradiției în actualitate, identitatea idealurilor teologic-culturale și social-naționale ale arădenilor și una din veritabilele surse ale istoriei locale. Dar Tradiția este dinamică și Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad asumă continuu dinamica Tradiției în Biserică și în învățământul teologic românesc. Argumentele unei asemenea viziuni sunt multiple: 1) rămâne în fidelitate față de Întâistătătorul eparhiei, cel care a rectificat învățământul teologic ortodox arădean după perioada grea a comunismului; 2) valorifică contextul academic, social și cultural în care funcționează; 3) urmărește la cel mai înalt nivel exigențele academice prin studiile masterale și doctorale, prin cercetarea academică concentrată în zeci de volume ale simpozioanelor naționale și internaționale și în publicațiile periodice proprii; 4) este racordată la viața parohiilor și la necesitățile conceptuale și practice ale predării religiei în școala românească; 5) are deschidere națională și internațională prin parteneriate concrete, prin participări la conferințe și colocvii; 6) participă, prin profesori bine pregătiți, titulari în disciplina predată, în cadrul proiectelor lansate la nivelul Patriarhiei Române: conferințe, manuale universitare, enciclopedii, tratate, dicționare; 7) participă, prin profesori bine pregătiți, la comisiile altor Școli doctorale, la comisiile de titularizare pe posturi superioare a cadrelor universitare din alte Facultăți de Teologie; 8) participă la viața cetății prin activitatea corală, publicistică și culturală. Facultatea de Teologie Ortodoxă iradiază lumină și identitate spirituală Aradului. Ea așează pe fiecare în parte în conexiune directă nu doar cu valorile Bisericii Ortodoxe, ci și cu trecutul românesc identitar al Aradului.

Memoria teologică a Aradului trebuie restaurată, reconfirmată și permanent actualizată! Pentru că identitatea noastră în secolul al XXI-lea se sprijină pe o tradiție teologică de aproape 200 de ani și pe înțelegerea dinamică a acestei tradiții cu impact direct în contemporaneitate.

Târnosirea Bisericii „Nașterea Domnului” din Parohia Iosășel

În Duminica a XXIII-a după Rusalii, 23 octombrie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în mijlocul credincioșilor din parohia Iosășel, Protopopiatul Sebiș, la invitația preotului paroh Vesa Ioan și a Consiliului Parohial, pentru a săvârși slujba de târnosire a Bisericii.

La sosire, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop, a fost întâmpinat în fața bisericii de către Părintele Botea Alexandru, protopop al Sebișului, împreună cu un sobor de preoți și arhid. Tiberiu Ardelean, oficialități centrale și locale și numeroși credincioși prezenți la acest eveniment.

După târnosirea bisericii a urmat săvârșirea Sfintei Liturghii arhierestice, în biserică nou târnosită.

În cuvântul de învățătură rostit în cadrul Sfintei Liturghii, pus sub titlul: „Harul, credința și faptele bune” (cf. Efeseni 2; Luca 8), Chiriarhul a arătat că cel dintâi aducând în suflute mărturisirea convingerii a ceea ce se poate face bine, acordând voia proprie cu cea a lui Dumnezeu, apropiind pe credincios de binele desăvârșit. Cel stăpânit de duhurile răutății, așa cum istorisește Evanghelia zilei, odată eliberat, vrea să rămână pentru totdeauna alături de Mântuitorul său care este însăși bunătatea. Omul fiind creat spre bine înclină spre săvârșirea acestuia în scopul dobândirii mântuirii. În războiul nevăzut între puterile binelui și cele ale răului, cele dintâi au în mod cert victoria, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a hirotesit întru iconom stravrofor pe părintele paroh Vesa Ioan, în semn de apreciere pentru toată munca depusă la înfrumusețarea sfântului lăcaș. Părintele paroh Vesa Ioan a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru grija purtată și pentru dragostea părintească, de asemenea a mulțumit credincioșilor pentru jertfa făcută, precum și oficialităților prezente.

Toți credincioșii prezenți la Sfânta Liturghie au avut posibilitatea să se închine înaintea Sfintei Mese târnosite, eveniment unic pentru comunitatea parohială.

Istoricul Bisericii din Iosășel se împletește cu istoricul perioadei de transformare și definitivare a actualei așezări a localității ce a durat

sute de ani. Astfel în locul bisericii vechi, în anul 1898 s-a construit actuala biserică cu hramul „Nașterea Domnului”.

În decursul timpului asupra bisericii s-au efectuat mai multe renovări, astfel în anul 1929 acoperișul din șindrilă este înlocuit cu o învelitoare din tablă zincată. În anul 2008 s-au făcut reparații capitale, atât în interior, cât și în exterior. S-a dat jos tencuiala de pe pereți

înlocuindu-se cu alta nouă. S-au înlocuit ușile bisericii cu altele noi și a fost schimbată dușumeaua cu parchet melaminat. Geamurile au fost înlocuite cu geamuri termopan. Spre finele anului 2010, interiorul Bisericii a fost pictat cu pictură nouă în tehnica tempera grasă stil neobizantin. În anul 2015, Biserica a fost spoită, exterior cu vopsea lavabilă, s-au reconstruit scările și terase noi la intrare.

Semnificațiile unei aniversări: un sfert de veac de teologie academică la Arad (1991-2016)

În viața oamenilor, precum și a instituțiilor, împlinirea unui anumit soroc reprezintă un moment important de aducere aminte, de reflecție, de speranță reînnoită. De aceea, și pentru facultatea de teologie ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad împlinirea unui sfert de veac are o mulțime de semnificații, de accente și dorește să contureze unele perspective, de pe această înălțime a devenirii ei instituționale în timp. Cei 25 de ani de învățământ superior teologic de la Arad nu reprezintă neapărat o perioadă foarte lungă, în comparație cu existența instituțiilor de învățământ europene, care se pot lăuda cu multe secole de activitate didactică și de cercetare. Și, totuși, nu este vorba doar de un sfert de veac de tradiție teologică ortodoxă la Arad, ci acest filon teologic coboară în timp până în secolul al XVIII-lea, iar ca așezământ teologic bine articulat, putem vorbi deja de un astfel de filon din anul 1822, deci de la începutul secolului al XIX-lea.

Cu privire la semnificațiile aniversării acestui ultim sfert de veac de către așezământul nostru teologic, putem evidenția următoarele aspecte:

1. Teologia arădeană a avut întotdeauna conștiința, că ea nu s-a născut, pur și simplu, doar în euforia anilor de după descătușarea ideologică comunistă din 1989, așa cum a fost cazul cu multe alte instituții și așezăminte, ci ea s-a înțeles pe sine, ca o instituție de învățământ teologic superior, care înnoadă firul tradiției teologice, vechi de secole, și care a fost numai întrerupt în anul 1948. Reaparitia acestui așezământ teologic a însemnat apariția la suprafața istoriei a acestei teologii, mai vie și mai proaspătă, după o absență de peste patru decenii.

2. Încă de la începutul existenței ei post-decembriste, această școală a avut un simțământ al recunoștinței, al bucuriei duhovnicești, pricinuită de faptul, că înaintașii care au slujit ca profesori de teologie, în decursul istoriei la această școală, au fost simțiți de cei care au pre-

luat această misiune academică, drept un fel de contemporani ai lor, care i-au încurajat să meargă pe acest nou drum al afirmării valorilor teologice ale Ortodoxiei, într-un nou context, cu noi provocări și cu alte perspective.

3. Etosul de care s-a lăsat călăuzită teologia arădeană, la începutul anilor 90, a fost acela al asigurării unor cadre didactice de valoare, care să facă față noilor provocări la care era expus învățământul superior, în general, și cel teologic, în special. Crearea unei adevărate „școli teologice”, ilustrată de oameni competenți și harnici, specializați în disciplinele pe care le predau, a fost miza importantă căreia a trebuit să-i facă față această școală teologică, încă de la începutul noii ei existențe, ceea, ce, credem, că s-a și reușit.

4. Pentru ca teologia arădeană să confirme continuitatea ei instituțională, s-a impus intrarea ei în localul, pe care înaintașii i l-au destinat acestei instituții de învățământ teologic, încă de la primul ei început, pe strada Academia Teologică, nr. 9. Acest lucru nu a fost ușor, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, cu lucrarea și binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevcicu, înconjurat de dascălii facultății, acest act a fost împlinit în toamna anului 1996.

5. Odată având toate pârghiile necesare funcționării în bune condiții a acestei școli, dascălii ei au imaginat o strategie pe termen mediu și lung, cu referire la afirmarea națională și internațională a teologiei arădene. În acest context trebuie înțelese zecile de simpozioane naționale și internaționale organizate la Arad, începând cu anul 1994, precum și publicațiile proprii ale facultății: revista trimestrială „Teologia”, începând cu anul 1997 și publicația săptămânală pastoral-misionară „Calea Mântuirii”, începând cu 30 aprilie 2000, la care și-au adus contribuția intelectuală și, uneori, materială, îndeosebi, cadrele didactice ale facultății. La acestea, se

adaugă publicațiile proprii ale acestora.

6. La Arad s-au pus bazele unei Asociații a profesorilor de teologie dogmatică din România, în anul 2006, la manifestările științifice ale căreia și-au adus aportul teologii dogmatisti ortodocși români de la toate facultățile de teologie din țară. După anul 2006, ca an de început al unor asemenea conferințe, din doi în doi ani, tot la o altă facultate de teologie ortodoxă din România se țin asemenea manifestări științifice, ce doresc a pune în lumină teme de teologie dogmatică, de mare actualitate și relevanță pentru teologia și misiunea Bisericii în vremea noastră. De asemenea, la Arad a avut loc primul colocviu național de Drept bisericesc și de Teologie liturgică, ce au avut menirea de a coaliza energiile teologice în cadrul celor două discipline, pentru o cercetare teologică coerentă și care să răspundă marilor întrebări ale zilei din perspectiva celor două discipline.

7. După ce Teologia dogmatică ortodoxă română a fost radiografiată tematic în cadrul Colocviilor teologice ce au loc din doi în doi ani, începând cu anul 2006, s-au pus bazele la Arad a Asociației Internaționale a Teologilor Dogmatisti Ortodocși (AITDO sau în engleză: IAODT) în anul 2007. Au urmat următoarele Conferințe Internaționale ale acestei Asociații: Arad, 2007 și 2009; Tesalonic 2011; Sofia 2013, iar în 2016, a avut loc a cincea Conferință Internațională, la mănăstirea Caraiman. Scopul acestei Asociații este acela de a promova comuniunea interortodoxă, în plan teologic, de a stimula cercetarea științifică ortodoxă la nivel internațional, încheierea de parteneriate teologice etc.

8. Teologia arădeană s-a străduit de-a lungul acestui sfert de veac, să fie un ajutor prețios în misiunea Bisericii la nivelul parohiilor, păstrând o legătură directă cu viața parohială, nu numai pentru faptul, că majoritatea profesorilor de teologie slujesc Biserica și în calitate

de preoți în comunitățile ecleziale, dar, și prin aceea, că organizează misiuni religioase în parohii, cu prilejul diferitelor evenimente, și, mai cu seamă, în perioada Marilor Posturi de peste an: Postul Nașterii Domnului și Postul Învierii Domnului. Păstrarea legăturii cu pulsul vieții parohiale ajută actului didactic să nu rămână doar într-un plan abstract, ci el să fie pus în legătură cu viața concretă a Bisericii, la nivelul cel mai de jos, care este parohia. În felul acesta, teologia este ferită să devină una pur teoretică, abstractă, fără legătură cu nevoile concrete ale preoților și credincioșilor.

9. Cu prilejul acestui eveniment jubiliar, Teologia arădeană, privește cu speranță spre viitor, spre misiunea pe care o are de îndeplinit în continuare, atât în plan academic, științific, de cercetare și misionar. Conștiința teologiei arădene este una ce ține seama de tradiția sa istorică, care este de o mare valoare, dar, nu rămâne captivă ei, ci o valorifică în mod creator, fructificând-o și făcând-o relevantă prin întreaga ei lucrare pentru timpurile noastre.

Deci, putem spune că Teologia arădeană este o Teologie fundamentată pe tradiția ortodoxă românească, în general, cu accente specifice părții de vest a țării; dar, totodată, ea este o teologie vie, dinamică și misionară, prin care slujește Bisericii, oamenilor și lumii contemporane.

Toți cei care slujim și iubim teologia arădeană putem exclama cu acest prilej: **vivat, crescat, floreat!**

Pr. Ioan TULCAN

Nemilostivirea

Urmare din pagina 1

Nemilostivirea dezlipște omul de Dumnezeu și-l lasă pradă plăcerilor egoiste, prin împlinirea cărora omul se dizolvă interior, se risipește, se sălbăticește, renunță la cele mai firești repere de viață pentru a da voie plăcerilor să se dezvolte și să se manifeste în multiple forme, pierde comuniunea cu aproapele și rămâne insensibil la încercările prin care cei de lângă el trec.

Nemilostivirea este o stare contrară firii; firească este starea de milostivire, pentru aceea că omul este zidit după chipul lui Dumnezeu Cel Milostiv: „fiți milostivi, precum Tatăl vostru Cel cercesc milostiv este” (Lc. 6, 36), zice Mântuitorul. Prin urmare, faptul de a fi milostiv este traiectoria împlinirii noastre. Milostenia învie sufletul, îl dezgheață, îi adună puterile și îl face sensibil la ceea ce este cu adevărat esențial: prezența și lucrarea harului Duhului Sfânt. Starea de nemilostivire este, în ultimă instanță, alungarea din om a prezenței și lucrării harului Duhului Sfânt, fără de

care nu putem face nimic. „În fiecare zi hrănim trupul nostru și respirăm aer ca el să trăiască. Dar pentru suflet avem nevoie de Domnul și de harul Duhului Sfânt, fără de care sufletul moare. Slavă Domnului și milostivirii Sale! El ne-a iubit atât de mult, încât ne-a dat pe Duhul Sfânt, Care ne învață binele și ne dă puterea de a birui păcatul. După mulțimea milostivirii Sale, Domnul ne dă harul și noi trebuie să-l păstrăm cu tărie ca să nu-l pierdem, fiindcă fără har omul este orb duhovnicește. Orb este cel ce adună comori în această lume: aceasta înseamnă că sufletul lui nu cunoaște pe Duhul Sfânt, nu știe cât e de dulce și de aceea este înrobitor pământului. Dar cine a cunoscut dulceața Duhului Sfânt, acela știe că ea întrece neasemănat toate și nu mai poate fi înrobitor de nimic de pe pământ. E înrobitor numai de iubirea Domnului, își găsește odihna în Dumnezeu și se bucură și plânge pentru toți oamenii, că n-au cunoscut toți pe Domnul și îi este milă de ei”, ne învață Cuviosul Siluan Athonitul.

Sfințire de troiță în Parohia Seleuș

În după-amiaza zilei de duminică, 23 octombrie 2016, Chiriarhul arădean, a poposit în mijlocul credincioșilor din Parohia Seleuș, Protopopiatul Ineu, dând răspuns invitației preotului paroh Ștefăniță Muț, pentru a sfinți o troiță ridicată prin contribuția Primăriei Seleuș și a bunilor credincioși „spre slava lui Dumnezeu și pentru întărirea credinței ortodoxe în sufletele călătorilor”, cum putem vedea inscripționat pe aceasta.

Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a rostit un cuvânt ocazional, arătând că, așezată la răspântie de drum, crucea devine simbol al lucrării binelui pe cărările vieții. Cea ridicată în acest loc spre binecuvântare, prin valoarea artistică a execuției, este mărturie despre bogăția spirituală a credincioșilor parohiei, a adăugat Înaltpreasfinția Sa.

ȘTIRI

Binecuvântare de lucrări în Parohia Galșa

În după-amiaza zilei de duminică, 23 octombrie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului alături de Preasfințitul Părinte Lucian Episcopul Caransebeșului au poposit în Parohia Galșa din Protopopiatul Lipova, unde cei doi ierarhi înconjurați de un numeros sobor de preoți și diaconi au sfințit o troiță ridicată în curtea bisericii și au binecuvântat noul lumânăr și noua bibliotecă parohială. În continuare Preasfințitul Părinte Episcop Lucian, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei a săvârșit în biserica parohială cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” slujba Vecerniei la sfârșitul căreia a adresat un bogat cuvânt de învățătură credincioșilor prezenți în număr mare.

În cuvântul de binecuvântare rostit la finalul slujbei vecerniei Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a subliniat: „Acestea sunt momente care ne leagă pe toți și, sub îndrumarea Întăistătorului Bisericii noastre, căutăm să cultivăm între noi, ca ierarhi, ca eparhii, frumoase legături care să arate unitatea noastră bisericească și națională. Cu aceasta contribuim la buna înțelegere în întreaga lume și deschiderea noastră pe care o avem în promovarea idealurilor cele mai sfinte și pentru a îndepărta tot ceea ce nu este potrivit cu ținuta noastră creștină, așa cum înțelegem și din citirile de la Sfânta Liturghie a duminicii de astăzi”.

Slujire arhierescă în Parohia Pâncota

În Duminica a XXIII-a după Rusalii, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, a fost prezent în mij-

locul credincioșilor din Parohia Pâncota, Arhiepiscopia Aradului. Cu acest prilej, ierarhul înconjurat de un sobor de preoți și diaconi a săvârșit în biserica parohială cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” Sfânta Liturghie, în prezența autorităților locale și a unui număr însemnat de credincioși. Răspunsurile liturgice au fost date de grupul psaltic „Ethos” al Episcopiei Caransebeșului. La final a fost săvârșită o slujbă de pomenire pentru citorii și slujitorii bisericii dar și pentru înaintașii ierarhului caransebeșan.

„Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a ajutat să venim în această duminică, a XXIII-a după Rusalii, în Betleemul părinților noștri, la Pâncota și la Galșa, județul Arad, și Îl rugăm pe Mântuitorul să ne ocrotească pe mai departe, și pe noi, și pe toți cei care se roagă pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu, pentru că aici, într-adevăr, sunt rădăcinile noastre și ne-am simțit, într-un fel, acasă, chiar dacă nu am slujit niciodată și am venit din ce în ce mai rar, atât la Pâncota, cât și la Galșa. Însă, glasul pământului și glasul strămoșilor, astăzi, a răsunat în inima noastră, în sufletul nostru, și ne-am bucurat că Dumnezeu a rânduit o zi preafrumoasă, de reîntâlnire cu cei care se roagă aici, la Pâncota și la Galșa, și o reîntâlnire, în duh de rugăciune, cu înaintașii noștri, cu moșii și strămoșii noștri, pe care i-am pomenit atât la Liturghie, cât și la o slujbă de pomenire”, a mărturisit Preasfințitul Părinte Episcop Lucian.

Sfântul Evanghelist Luca prăznuit în Parohia Turnu

Marți, 18 octombrie 2016, Biserica ortodoxă din Turnu, Protopopiatul Arad, Arhiepiscopia Aradului, a îmbrăcat haine de sărbătoare cu ocazia cinstirii ocrotitorului aces-

tui sfânt locaș, Sfântul Apostol și Evanghelist Luca. Cu ocazia acestui prilej, dimineața preotul paroh Marius Stratulat împreună cu ceilalți preoți din Cercul misionar-pastoral Pecica, au săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, prilej de comuniune euharistică a credincioșilor, care s-au pregătit pentru acesta, prin post și mai apoi prin Taina Spovedaniei.

Sărbătoarea de Hram a continuat cu slujba Vecerniei, la care a luat parte un sobor de preoți, în frunte cu Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei Sevciciu. În cadrul slujbei s-au binecuvântat și lucrările de înfrumusețare exterioară (renovare acoperiș și exterior biserică, renovarea gardului împrejmuitoare la biserică, interiorul casei parohiale) ce s-au realizat în parohie.

Înaltpreasfințitul a rostit cu ardentă feroare un emoționant cuvânt de învățătură, în care a evidențiat importanța Sfântului Apostol Luca în istoria creștinismului, dar și în viața fiecăruia dintre noi, reliefând totodată și importanța Evangheliei sale, în devenirea duhovnicească a fiecăruia.

S-a ieșit apoi în procesiune în jurul Bisericii, s-au rostit ecteniile speciale pentru întreaga comunitate și s-a sfințit Troița de la intrarea în Biserică. La final s-a săvârșit slujba de sfințire a cozonacului, adus de nașii din acest an ai bisericii, ca semn al dragostei creștine, din partea lor. După toate acestea, pr. Marius Stratulat a mulțumit tuturor, Înaltpreasfințitului, invitați, preoți, credincioșilor și tuturor care s-au implicat activ în buna desfășurare a sărbătorii hramului. Totul s-a încheiat cu o agapă creștinească, oferită tuturor credincioșilor prin grija nașilor bisericii și cu spectacolul susținut de diferite formații de dansuri populare.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaradului.ro

AGENȚIA DE PELERINAJE BASILICA TRAVEL

Pelerinaj în Episcopia Caransebeșului

17 septembrie;
29 octombrie 2016

TARIF: 55 LEI

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj nou în Episcopia Caransebeșului, cu plecare din Arad, în care aveți prilejul să vă închinați în Catedrala Mitropolitană din Timișoara, Catedrala "Schimbarea la Față" din Reșița și Catedrala episcopală din Caransebeș.

Pelerinaj la Mănăstirea Izbu

4 septembrie;
9 octombrie 2016

TARIF: 50 LEI

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj la Mănăstirea Izbu, cea mai veche mănăstire din Ardeal, cu plecare din Arad. În acest pelerinaj aveți prilejul să participați la Sfânta Liturghie și să vă închinați la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Izbu.

Pelerinaj social în Țara Sfântă - plecare din Cluj -

6 - 10 octombrie;
3 - 7 noiembrie 2016

TARIF: 495 EURO

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă, cu închinare în Ierusalim - Sfântul Mormânt, Calea Crucii, Golgota, Grădina Ghetsimani; Nazareth - biserica unde Sfânta Fecioară Maria a primit Buna Vestire; Hozeva - moaștele Sfântului Ioan Iacob Românul; Betleem - Biserica Nașterii Domnului, precum și în alte minunate locuri.

Pelerinaj la mormântul Părintelui Arsenie Boca

10 septembrie;
24 septembrie; 8 octombrie; 22 octombrie;
5 noiembrie; 26 noiembrie 2016

TARIF: 60 LEI

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participați într-un pelerinaj nou la mormântul părintelui Arsenie Boca, cu plecare din Arad. Mormântul părintelui Arsenie Boca se află la Mănăstirea Prislop, ce a fost ctitorită de Sfântul Nicodim de la Tismașana în a doua jumătate a secolului al XIV-lea.

Pelerinaj la Mănăstirea Lainici

3 septembrie;
15 octombrie 2016

TARIF: 85 LEI

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj nou la Mănăstirea Lainici cu plecare din Arad. Mănăstirea Lainici este sihastria unde a viețuit Sfântul Cuvios Irodion, duhovnicul Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, închinare la moaștele Sfântului Irodion și la icoana Maicii Domnului Grabnic Ascultătoare.

Pelerinaj în Israel de Crăciun - plecare din Cluj -

20 - 27 decembrie 2016

TARIF: 595 EURO

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la Marele Praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos în Biserica Nașterii din Betleem. Printre celelate obiective, menționăm: Câmpul Păstorilor, Grota Laptelui, Muntele Tabor, râul Iordan, Ierusalim - cu Biserica Sfintei Învieri, Golgota, Sfântul Mormânt, locul unde s-a aflat Sfânta Cruce, Grădina Ghetsimani și Muntele Sion.

Pelerinaj în Țara Sfântă cazare la hoteluri

18 - 24 octombrie;
4 - 10 noiembrie; 14 - 20 noiembrie 2016

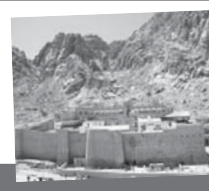

TARIF: 695 EURO

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă, cu cazare la hoteluri. Printre locurile în care ne vom închina, menționăm: Muntele Tabor, râul Iordan, participare la Sfânta Liturghie la Biserica românească de la Ierusalim, Biserica ortodoxă a Nașterii Domnului din Betleem, Drumul Crucii, Sfântul Mormânt și Biserica Învierii, Golgota.

Pelerinaj în Israel și Peninsula Sinai

19 - 25 octombrie;
07 - 13 noiembrie 2016

TARIF: 730 EURO

Agencia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participați la un pelerinaj în Țara Sfântă și Peninsula Sinai de 7 zile, cu trecere pe la cele mai importante obiective: Lod, Muntele Tabor, Mănăstirea Sfânta Ecaterina, Ierusalim, Drumul Crucii, Golgota, Sfântul Mormânt și Biserica Învierii, Hozeva, râul Iordan, Biserica ortodoxă a Nașterii Domnului din Betleem și Biserica Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul.

ARAD - CENTRUL „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI”:
B-dul Revoluției, Nr. 30, Tel./ Fax: +40257.466.784,
Email: arad@basilicatrael.ro. Program: 09.00-17.00

REȘIȚA - CENTRUL „SF. AP. PETRU ȘI PAVEL”:
Str. Republicii, Nr. 1, Tel/Fax: +40255.255.135.
Email: resita@basilicatrael.ro. Program: 09.00 - 17.00

BUCUREȘTI - BASILICA TRAVEL: Str. Doamnei, Nr. 20,
Tel/Fax: +4021.316.35.03, Mobil: 0741.260.424,
Email: office@basilicatrael.ro. Program: 09.00-17.00

www.pelerinaj.ro, www.basilicatrael.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.